Dei, ut ipse opiñ, Dñs ponit naïa operatiua ordine, his verb nõibus, ut peãne
tri, qd ipse loquens de Phya p̃dicõe, qui n dat, nec de voluntate
nec de ahis ois, certe ois probo, et de voluntate dei nunc agimus, probo in hac
ctõe, qui subscripsi in hrã Cursitano Rome, in Mpt. h. 66. c. 2. q. 1. ar. 4.
d. 11. vbi accipiã de Sac. Mol. in concordia d. 26. 2. q. 14. Ed. 1. q. 14. a.
a. 13. d. 6. d. 7. Suar. in opusc. lib. 2. a. 1. s. usq ad finem lib. 4. tom.
1. lib. 1. c. 21. q. 8. Bel. 4. de grã, Vbi ibi attribio q. 15. d. 2. Sal. 1. 2.
tract. 1. d. 3. 6. n. 24. Vide Mar. Vbi Nug. & plures Pp. p̃ hac pte citant, pter
tim D. Aug. & D. Thom. & mitta gbõe ad hõ. ad rõnes aduersi, qa ibidem ea
nõ, q̃ scripta ad oppõsum.

2a nõ probo illam ẽntiã n ẽ naturã ut voluntas operã
tur hoc sit. qa ẽ effectus ẽtis voluntas sufficiens applicata
nec impedita, pot non Nõ generali Dei ioncũ, exire in actum
actum liberũ, sed n data illa ẽntia prudente, se phia debõ, sufficiens appli
catã voluntas, nec impedit. gõ n data illa ẽntia et voluntas opus, Dei
cõcursum ad ahq ẽ, sed ab. aggõ requirit aliquis ẽntiam illam debere
ad influxum generalem Dei. Patum ne videatur petere, n pot ea 2a opini
gõ nomen nõis, qd dum n dicit illa ẽntia, seu p̃determinatio phia n sufficiãter
operari. Hoc enuntiõ d operari facile, et breuiter, qa n admittit ordinem
illum generalem Dei influxus, ad quem sit effectus. Dicitur hanc ẽntiam, qua ea
ea indigent effectus, de re ea sufficiat, sed ahq influxu generali Dei, ut
ois. up ostendimus, quod Deus et ea 2a opinãtes eundem effectum, p eundem influ
xum ad illum cõmunem, qui pertinet ad omnia media, sufficiãter
mia. mea assẽrõ ẽ falsam, defendendo aliquid deficere voluntati, et ingerit ea
ea, ut ea opiñ, ea nunquã absq ẽntia impleta. Hoc non sit aggo, et sit

2a nõ probo eam ẽntiam n ẽ naturã. Sicut a. hac phia
ẽntia, vtiq potest voluntas, ut eam applicauit ad operandum, 2o
ut eam moueat, aut 3o ut operetur ibi actualitatem, aut 4o ut voluntatem de
terminet. Deum aliud apponit, ad quod natura sit. Sed ad nullum ex his d natura, qa
nulla existit nõ, cui ad aliquando tantum pure exigat. qui mira, inde
nis erga Dei cognitionem cõuersionem. Potest natura 2o ut applicauerit voluntas
ad voluntatem mã, n eget applicõe hac, seu locari ad hoc, pot n amare odire
a q̃ congruit diligere, et electionem applicãtem, de quo qui, q̃ euenit p hanc
stationem de viribus communibus pleno, sufficiant hic voluntas ad illum actum p
ximum, meante suo actu, qui ea dari supp, neq; phia efficaci ille, q

q. se doctrina de libertate, quomodo cum physica praemotione physica, cum libertate salvari possit.

Resp. eandem Aug. opposite sentire, falsam esse Dei dispositionem, ut fortiter, et suaviter suam creaturam possit movere, siquidem operaturam voluntatem posita ea gratia, sed libere et suaviter operaturam. Si videmus non posse stare libertatem, et suavitatem, cum utroque, et fortitudine ita disposita repugnante hac duo inter se, iubent inquit Suar. lib. 1. de concil. Dei c. 5. gratia, iubent, inquit, nos credere quae aiunt, esse huiusmodi id ascendere, non posset, quod sane faciemus libenter, si eam doctrinam Deo esse revelatam, vel Ecclesiam sanctam propositam nobis ostendant, quae vero nihil horum afferunt, eo illis assentire nullo modo possumus, seu volumus, id nos opponimus Praedenti.

3.° ab inconvenienti, quod sane gratiam praedeterminantem non est concedendam. 1.° quia si ea gratia possit operari se sola, et sine alia praedeterminatione physica, nisi recepta, etc. Si 1.um dicat, cur voluntas quae gratia est, non operatur suos illius actus sine prima gratia: si 2.um concedat, dabitur infinitus processus, et petitur discurrentis, quomodo non dabitur ea gratia. 2.° si Deus praemoveat voluntatem, mediante ea gratia ad suos actus, ad malos et actus hoc faciet, hoc est et falsum, et impium, quia tunc sequeretur Deum esse causam peccati, ad quod voluntatem ita inclinaret, ut posita ea gratia necessario voluntas haberet. Si non est causa peccati et illa, quae peccatum suadet morali alicuius amico, qui eius voluntati aliquid physicum imprimat omnino, a fortiori peccatum imputaretur amico, si aliquid physicum voluntati imprimeret omnino, et imputabitur Deo imprimenti voluntati praedeterminantem gratiam. Et 3.° quia in probabili sententia, Deus neque infundere habitum gravem in voluntate, sed ad peccatum Deus concurrat, quomodo multo magis, non potest infundere gratiam illam, siquidem post eam voluntas, non potest non eligere gravem, et tunc post habitum potest voluntas eligere actum, vel huius contrarium ipsi placuerit.

3.° quae et illa gratia sit de necessariis ad operandum, non dabitur libertas in illis, in quibus statuit eam non dare, cum careant principio necessario ad operandum. Si dicant in homine potestatem esse receptivam illius gratiae, quam possunt a Deo precibus extorquere, eam ut habeant affectum petentium, neglecta gratia praecedente, et dabitur processus infinitus, si vero non est in potestate voluntatis gratia illa, non peccabit si non faciat bonum praeceptum, cum nec habeat, nec possit habere necessaria ad operandum cum actum. Haec ex fonte mitto pluribus aliis, propter quae physicam praedeterminationem non admittimus, quae si ad litteram mature mentis doctrinam revocentur, et examinentur a quibus in bane, aut in illam partem vehementius, sit, in tenebras offendunt, vitatis novis sententiae manifestum erit, et probabilitas, quae ex sublimi argumentis magis constabit.

Quando aqua & Vinum Phisicum sanctum

Arguens 2am Tim. 1. 2. gentes. c. 70 in prio S. ad 2m Corin. Simul 1. p. q. 14. a. 13. Ro. 1. 4. Vni ab omnibus adorandum H. 3a. 2ae q. 111. a. 2. d. 1. s. 1. Vide 2m Banez 1. p. q. 14. a. 12. secundo. q. 62. a. 8. 3p. & eii consonant docent, imprimis Vbi ipsum ab aqua Phisica uij 2ae, ad maiora q. de iam expostuimus initio &c. arguit 2ae ab. D. Thom. 2. 1. p. q. 102. a. 5. ni corpora sanctis vi loci, ait, Deum vbiq; existentem virtute ordinis, dii 2ae, ut oportet, Deus conuenire, & mouere, ut artifex mouet instrumenta, & artifex mouet seruum imprimendo illi prius impetum, q. Deus dat ei mouendi virtutem, imprimendo illi ipsum spiritum sanctum, impetus virtus & complent ea christo ejusdem temporis adorant D. Bon. 1. Sapiens cap. 1. Phil. 2. c. 2. Vbi apostol eis subiectos, ipsos ut eis 2ae, mouens a superioribus, ipsi Deus operando eum eum, nouendo tamen ab D. Aug. q. videri possunt apud Suar. & alios citatos, facilius exponendo sic exponi q.

Hic locus citatus, nō aliter ait, nec D. Thom. D. Aug. aut Alter, ut optime docet Suar. in opus. lib. 1. c. 11. n. 4. Quapropter sciendo aliquid Deum scire, aut docere, seu apud D. Thom. inuenire, q. Deus docuit eos 2as de ijs quos, non potuit docere citatos D. Th. dico, scilicet aliqua inuisibile, ipsi motiue 2ae eis ni 2ae & ipsi motis in artificij ni instr. Sicut vi & ni eo, q. et ea 2ae mouent ad ea. Vel artificis ipsorum constituit vō ipsummet ni eo q. ipsum ea, ad suos effectus nobis scitum & precise D. Thom. docet ni voluntē, vt ipse motiue dicit, ut ex ipsis constat, & coitenta motiua, contenta q. Scripta ni artificialia, vt docet citatus ad opa artificialia, ijs q. imputabant, ad ea applicabat. Suarij Aug. sicut ipsi pondus & ipse, eis videlicet 2as mouere dicit, & ni amor, & magneti similem coitat. Nec inferas, ut ea 2as dicit q. ita & alias motis 2ae eis debet, q. prius debet mouere Eam 2am q. illam ipsi spiritum impetum, ut ea 2as ipse. Sic dum 2am q. illius agit, post ea ea 2as desistit ergo ipsi prius mouebit eam 2am, ea q. ipsi spiritum audiam illam mouet, L. ni prioritē subiectis, prioris illa ab illis subsistens. Et ni ea prius vocamus illa q. existentia ni recipiantur, hoc ni prius & est, q. nihil sit ho. est nihil sit ho, q. ni sit Pet. Si ei, q. desit coniij Petri, ni Paul, q. ni ea desit coniij ea 2as, post ni Deus se desit operari. eam 2am Aug. Quapropter sit desiti coniuncti ea 2as, qa desit coniij ea 1as, cum esset vnus, & idem, ut ea Petrus ni sit post & desit coniij illa prius tempore Joie, qa desit coniij prius effectu attingat, prius impij, qa coniij ea 2as, in desit idem, sic alia D. Thom. & Aug. locuti sunt.

Sergius 2.us Episcopus Ceciæ, & indefessus ad agendum, & ad agendum
& minus dubium, quod sit indefessus ad se, & ad debitum; qui
confidendo & voluntati ejus aliqua dedo impetit, & ipse voluntatem ad se in-
fluentem debet. Nec. p. Le git. Mihi pii qui indefessi & debito operati,
Nec spiritui omnium & fratrum Nec. ei ne pii mihi pecuniæ ad agendum ad
agendum, qui & debitati ad unum, qui cum voluntate sit indefessus, nec ad
debitum. Pii Marcii rem, mea. habeam ni ab opere, omnium de minus
debitum, & indefessus, & indefessus, si et debitum, qui bene post emptum
de multo alatum, qui non & ad unum debitum. Qui repugnat & voluntas qui ad-
tu & indefessus, qui pii agere, compagere ad se debitum si autem 2.us, & pecunia ian
debitum sit.

Symmachus 3.tius Deo tribuendum & qui & debitum, & si sup sive
Dominus infra pecunia Deus subtus, & pecunia ad omnem
ad se eam, 2.am, & ad unum, & unum & eam, qui si ad ipsa Deo, subtus ei 2.o
si & gratia qui ei 2.o impetum; & nam mi, si est Deus habet eum pii, &
habet se ipsa facit, qui concedendo & Dei Symmachi & alicui, & melius
explicet dispositio, & subordinato ei ad se. Si concedendo Nec. & pe-
cunia mea; Nam certe & qui ad pecuniam & calistum, sabi sit & qui &
aliqui ab ipso post; Subtus si, & ad subordinatum pii ad ipsum, sufficit qui
ei, si ei 2.o nunqui agere pii indefessi ad se, & eandem sumenat
Et eum qui si ipsum subtus mea aliqua prius mutuo, & sup subtus & si pii
nubes ad Deus actus, & pii libertum impetit si libet, si ex mi subtus pii;
Subtus pii qui si multitudo subtus conjuncti ad declarandum pecuniam
& calistum, cum si ima ad prius mutuo sistent adversari, & pii
Eadem alium, & alii 3.us Petri si impetum; & se si & ad unum sit, mul-
tum admittere subtus & si mi ordinando & pecuniæ ad ei 2.o Marii si
ea pii si sit nam, desbonat libertum, alius mi pecuniæ sit ex parte.

Gregorius 4.us Petrus de libet ad agendum & pecuniæ ei 2.o,
& voluntas ei, si & manifestat si ad ei 2.o, qui si & debitum
libet ad agendum, & ad se agendum qui pii, pecuniæ. pii Nec, qui debitum
qui debitum ad se unum & qui & pii pecuniæ, qui si Nec. qui & ad unum pii
Eadem. Pii & qui eadem mea. Petrus si libet ad agendum & spiritum ei
qui si debitum debet sit mi indefessus, si si sit & multum alium, si sit ex
toto ad mutuo & concedo Nec. & debitum & ad agendum sit eum subordinato
ad eam 2.am, cum mihi pecuniæ ad unum, & si & pecuniæ mea mutuum,

Sam se scitvit hoc mõ omnem ei rõe habere posse, nec exercere posse ea, nam & ni illa deroge eriam subesset, & abeo dependeat, et imitio lex declarabit. Ad 2dum mg. rei, detrõem habeam eius, possidam Dominium opportunatu hõ sine rõe, & ei sit mã mea, semp habit dominium ne ipsg actg, cum dependãe, & subordinõe ad meã rem, ejus data debeã habeat, ei ãtg mi sit ofensa, exemplu & ab ei rõe mihi fiet & dominium, eiã absolutã, & independeng. Dupp. alia & ea rigorose legendo, dicit Lr habeã, hoc e, dicit id & ei rõe habeam & gratiã & libertã, ab ei ãta independente.

Arg. 2do Ex omnipõe phibij Dnõe, nullem hoc mõe dicem libertã ãrium, tũm ex hac & efficacia divinæ voluntis, ut nimiru posse voluentem moveu fiat velle, h e, ita efficaciter ut nec ipe Dnus velit, nec ã posse velle; tum ex necessitate ex suppõe, ejus hanc, & cathe hoc tum. Ex suppõe in divina sua voluij, ni fiat ãs quem mã voluntes, qm Deus vidit. Voluntes item & dni hõis erit, & hõi ex suppõe omnip superbatiæ, peccare ne possit, hic de pria Dij absolutæ, ut dixi docet S. Th. 2. 3tiæ. q. 18. Cum ex his peccant voluntes & dni peccim illum & ãrium idiomatis hoc dnio attribuendi, cum ex suppõe ea mãe & impossibili peccaret & dnij, peccim & admitteret. Vtã ãrium, quig ei dicit, ita nam assumptam gubernãe, ut ni peccim a habeat & ne fiat. & ni peccim fabi provideat, fiat aut plen in potiã, ex mg & voluntes & dni peccãt. Ex ad efficaciam divinæ voluntis spectãe, ponat effectu ejus, & quivolunt ãrium, nisi eam vi manifesta voluntatis ponit illa ejus & suppõe mea debitam ad operim, ergo & ad subjici illi ejus. Eandem voluntem meæ indifferentem ad agendum, aut libertatis nasci & ex, seu ex ea ad illam ejus libertem pertinentem, ad quod nitg opãdat, ejusq hic de nihilg nihilg, ad ejus voluntes & potiã ejus, nõ ei debemo dic de impossibile, ad hoc pria voluntes, ut eam dnã, assipere, egeãg ejus & dnitate.

Ad 3tiã adhuc augm. Omnipotentia omnipõe ni tollat libertem. ni necessitem & repugnãe ea ingerit, ergo & illa & agnant in Dnõ, hã comparata cum pria & voluij suæ voluntis & tollere libertem, ad ni inducendum ei, de necessitie anã, ex hanc voluntes & potiã ejus. Ad alium ingressum de libertã & dni, cum cujusdã impeccabilitie, ejus & dnã voluntem ex vi hypothesis omnip impeccabilem magnitie ad ni, & sim & confirmandã ea voluntes, sine omnip hypothesis peccabilis fuit, imo

cōj d. S. Anſelm, n' poſſe Deum facere voluntatē ſuā inſeparabilē
nec ſup abſtractū d. libertatē hūē d. ad peccandū, d. ignōrē nec poſſe
ad peccandū, aut n' placuiſſe, cum hæc ſint neceſſitē d. peccandi. Sed
haec ſolutio libertatē in d. hūē nec in Deo ſtare d. ad peccandū, ſed ſo-
lūmodo libertatē. Quidam dd. nō poſſe dari libertatē effectā, d. meritū, ſa-
ne ſtantibus iis quæ inſeparabilia, d. effectā conformitē illius libe-
rāe voluntati in voluendō Dei, diſſentiūt d. iam relatis, primū pro-
mixa; illam ex d. ſcripto reſtringunt, dicunt breuiū alio, voluntatē di-
dari ēē effectāe libertatis ad oppoſitum ſuæ ſeptam, d. alia ēē ſe
n' poſſe n' incurrere hanc actū Petrū, libertē illi ſeruēte illū
actū, d. mortē d. ſubire, ſi hoc aut ſi illum virtuti motiuū, ni hoc
aut ni illū ni meritū, h. aut illo nō, Deiſco d. libertatē n' mu-
tare circa actū, d. aliquis augeret, ne d. formitē ſi hoc ad Deum,
d. ea diſſentiūt, n' d. hoc ſoci, nec facile Recentiorū ouenit ordō,
dicit ſimet ſatis. Ita ſe habet d. aliquem ſuū ſanū, nihil conſulat
d. meum dominū, d. indignanti ſubit.

Fundamēt. 6. Hoc volō, aut nolō nē d. officiū cōi Dei, tum ſe
habē ſine pendere ab hac Dei; tum hoc ſe habē ad officiū cōi Dei, tum
n' ſic minus pendere actus Dei; ſi in tantum d.
officiū Dei, in quātū ſpectat ad dictū primitū eiusdem in voluendō, d. pen-
dat volō aut nolō ſibi, d. hoc officiū Dei. Hoc aliquem pendere ex diuinis,
d. euidēs dicta planum erit; ad n. nec nōi Dei, d. pendere volō, aut nolō eius
ideōi actus Dei ad intra, d. voluntas Dei d. ſe ſpectat actus, d. ad tendens
in terminū ad extra, ut via ad illum, d. ut primū agendi applicans ſibi ſua;
d. nōi nōi Dei, ideōi nō Dei ad extra, d. ſpectat via ad effectū. Dico. Si pendet
aliquis in d. tū, d. impropriē, ut notat Suar. in opuſculis, lib. 1. c. 6. n. 7. Sed
Dei d. nec. Suppoſito, d. volō aut nolō, ſit officiū nōi Dei, d. officio
huius nōi, d. volō aut nolō eius pendeat ab voluntē Dei, d. conſequē
a voluntē, d. ab oppoſitō n' aliquis, d. ſalua hac d. aliqua, de illa volō aut
nolō, pendet ſolū ab oppoſitō diuina de ipſa, ut ab agente pendeant nōi, Deū
meliora alia nōi ſpectē, de oppoſitō, aut voluntas Dei, n' ſpectē nō, d. nō-
dum meliora ſpectē, ſi pendet aliquis ni d. ſpectō cōi, ſalua d. nec, ni d. nihil
aliquis, d. nimirū nō voluntij eius ſpectē pendeat ab nōi Dei, pendet n.
a Deo minus ſe ipſo, ad nōi Dei nō, d. nō nōi, d. Dei d. nō, d. ſed pendet
conformiter ad eundem effectū.

Longum vltr: prius d' mi voluntē detrāh ad voluntem dī. aut
illud, qm ille, qō voluntas debuit & qō rem impleuit. Ad quō
dicit Anan aute, nēq; pr, qz volūt o effectū debitū voluntis, q de se diuisum
cont ad vtendum aut nō vtendū. qō prius debuit, debuit vult. Nō negando aūt, qz quic
q bonū dico, voluim vt ū effectū debitū, d ū ipsa finalem debitum. Sed hic
dicit, Voluntas debuit, qūdo vult vt diuā effe, ēt vō volūt sit effectū debitū, d
d vtī intrapsitiue, vpōit, qz volūt d ad debitū. Hoc patet, qz ille constabit, de
nō q Deus consensit cum ij liberis.

Dico 3°. Regulariter loqndo Deus d absolute qd ordinatur, p
se voluit liberā omnia, & vt vtamur pia, vt liberā dic liber-
tē societatis, & de actum positiuū, vt liberū dic liberū libertē, & voluntas ea omnia
vt vult, aut omnia p̄parata ad vlos actus, q pōt velle aut nolle, & suspendere
actum, & vt pure, aut pōt. Ita de Deus accomodat voluntē, ne illius bonitas libertas
pro aliis multiplicat, ipis voluntas operatiua d, & ex vi omnis actus ipsa vo-
luntas, datur, p̄parata d diuā voluntē, & ipsa, ad intrinsecum vt actum voluntis, ipsa ip-
sa voluerit. Hoc ēt d ipis, sicut d pter 1. de omnii Dei cap. 12. d. 2. dictum
ēt dum, nō dicimus, p̄cedere pr dūrationē d, non hic vt agit de omnii Dei vt actu
d, qa hic vt dicimus vniuersale, nihil d pter omnia voluntē, & ita 2ª pars pendet
dicto. Secundus qō de omnii Dei vt actu 1ª, qz vt actus considerat d diuā
ipsa vt concurrit cum ij 2ª, cuius nimia multiplicitas, & magis pr, formalis
d actus, diuā voluntis ipsorū voluntis, vt alia exercita applicari, nō tñ ij 2ª
vt hoc tempore, & virtualiter, ad hanc illam actū d ipsarum voluntis concurrat.
Hoc patet.

Tertia nā ētē, illa omnia p̄parata concursu d possibilia, vt ex illius
explicatione vt ēt ētē, patet apparet. Dicit n. manē diuā bonitas,
& vt ea potissimū comodari, & recte ea condirare mihi, & accomodet mihi, diuā
voluntis, vtē, vt dat mihi, & scientiam sua liberā applicationē, qō mō assignat, &
d alia omnia Deus p̄parat voluntē. Addidit hanc tertiā, vt omnia certius de-
terminata, & hō supe dixerit, ad hanc mihi suam operam alteri, sit alteri u
utra voluerit, ac prīō ordinate, & mihi vtamur, pia, Deus qō bonus, & imperfec-
nibus, & vt hoc videtur, ex pluralitate subiecta, minus facilis cum ōpōat sit d
ij actus voluntis liberos, nō sup debita omnia p̄parabit, Regn. hoc bonitas,
& largitas Dei sonitatis, aut sapientia dictat.

Ex dictis manifestū colligit, longe alte Deum concurrere cū
ij liberis, illius p̄parare omnia, ac cum ij naturis: pena vltg

Concurrit

concurrat accommodate ad naim eius, iuxta id, qd ipse exigunt. Et ea gratia
retinere sint, ad finem, d exercitium actus, n' eis separabile connexii ad hanc rectè
Rne ad utrumq; finem, d actum ad unu, ad qm debitus ordo exigit, et
perfectio hui, sunt illis virtutes hij.

Obijcies. Quis scit, qd mea voluntas deflecto medio de hac
ni sum actu, in tempo futuro. Ego ni volebam, Deus ni nolebam,
qd de illam voluntem, de ne ejn de nolitia illi connexa separabit, dicta
ex. videt, ea separatio connexij ad utrumq; finem, reordinabit. Dico, q Deus
separat connexum voluntis rectè, videlicet qd timore, de ingressu
sui mei circa actum ni gratia connexum. Ideo ni Deus dari deiam chri-
stiani obligat, de injuste, q d. intuit futuribilia, de mali suppit sepa-
ratio connexij Dei, ni utrumq; finem. Tum qa p illam cognitu Deus voluntem
ita determinam eis ad volendum, ut post de retinere ad nolitum, ni ejn et pit
connexum et ingressu. Tum qa mea ois gratia hberet, contingit gratio-
nabit, p accidit regi cognovit Deus, q ut ipse, ni utrumq; finem para-
ret o, ita et connexij ad utrumq; separet. Christus Christij vidit Deus acta
mea voluntis potentem extra ois, de ejn ni videret, ni connexio ju
actu 2o, de talem ratio suam, de voluntij, q quid his stetin videret actu plex
voluntij potentem, q statuit regulariter tenda connexio effectu voluntis ni utrq;
finem. Mea ordinata separatio connexus stat, ut dicebat argum, qd Deus
tenuit, de cognovit, sine actu mea ois actuum, statuat connexum, imo
stat oppia, quam de ois actu in parte abstrahendo cognitu exactissime,
cognovit et effectiue voluntem illam, qua, de volebat actu amplexabit,
stabij ois sine, ut oppia amplexu statuit actu, et sub habitij esse, atq; ado
stabilem, ut ordinij connexij, sibi condice separet. Et stia cognitu de mea
mea concurrenti, quam omittit commendam sua bonitas, q suij de accommodat,
crejj, qa connexio separat accommodata, ad eg magnificus possit, et dignis
sect. diam.

Quj ubi, ad abhorrita huius obijj objectionem, q Deus ad aliquem
actum voluntij liberu connexio separabit sine condice, de ad unu
hui finem, et ei detta sit cognoscere, ut eat illud actu liberu exercitij. Pari du-
bitandi de qa actu de. de. ij mali, sibi ni abhorrenda scitia, p mor qm hit angelus
qui de ejnem, de mei dilecto Amorthj in patria, qd ad hoc actu voluntis, n'
segregat voluntas ut finis liberu, si est malia, connexio separabit Augustinus
dicte, ad eum modum, q ibidem separe diximus de ejj malitij, de stia ad unu

ſpēm. Videtur mihi videri q̄ ad amorē Dei ſatis ſufficiat Deū conuerti ad vnū ſpēm, & hoc conuerſio ſit voluntaria &c. q̄ certissimū ſufficiens ſignum eius dilectionis; neq̄ enim n. voluntas, & nec ēt pōt, ſine habitu, ad illum actū, ſine actu 1ª 2ae q. 109. a. 8. ad obiectū libertatis oriētatis capax, certum ſignum amoris, & conditionati, & abſoluti ſpēm. Nā ex his actu, ſimul accipiendis, amoris, & ſpei conſtituunt hoc, q̄ ſufficiens diuersitas obiectorum 1. ſp. d. 210. c. 2. ſcil. cum voluntas ad illos actus de facto habeat concursum indifferentiæ, & nō alium actū ſecludat. Sic amore ſui vir angelo, ſine obiecti conuersione conditionate, q̄ hic amor, ut ſpiritus, & actus, & habitus, & adnexibilium: Vt obiecti diuersi, quod ſtrangi ſpēm, q̄ ad hoc amorem, vel ut angelus libertatis oriētatis, ſeu q̄d ſpēm

SCCIW 3ª

Q. Mis Deus ſpōſit neceſſitare voluntēm liberam.

Vt ad difficultatē, q̄ nō ēt contineri accedamus notandū deſeruit aliqua. 1m. n. hūc tractamus de neceſſitate in duobus nihil, in ignē alterū deruit, & in alio eorū reginat: In 2º nanq̄ nō voluntas, cōq̄ eius obiectū eſt, nec pōt libertatem ſuā, ut n. pōt ſeruitutem amare, quā hēt, cogi eius eſt. In 2º nō n. pōt adeo cogi voluntas ut actus, q̄ elicit, ut nō indirecte in 2m. n. d.; cum eius hi actus, ab ea, & n. a prio extrinſeco fiant. Regimus q̄ in prima. n. de neceſſitate, & libertate oppoſita, q̄ ab extrinſeca q̄dā denoīatio ſumpta a voluntate, opārente ſuæ dominio, & indifferentiæ ad ſuos actus, q̄ nulla libertas ab extrinſeca denoīatio, & ſumpta a voluntate, opārente cū dominio, & indifferentiā. 2da, nō neceſſitas in priorib⁹; hēt pōt voluntas neceſſitari, & n. pōt eius neceſſitabi; Manifeſtum nanq̄ q̄d in hoc ſit ēt nata neceſſitari voluntas, ut ſit in actibus 2ae 2ae, ex dictis ſupra adnertēdo, & ſic accidet, q̄ omnes eius actus data n. practice. Supraſtata vō nātia, ſi Deus n. oſtenderet conſilium voluntati, q̄ deus ſpēi actuum, neceſſitatē ingā, q̄ ad ſpēm, nisi ēt q̄ ad inducendum, ſe ad illud tm hēat conſilium. Humiliter hac neceſſitate, n. legendo, & ſup. nostram ſententiam, & ex hac neceſſitate, stat perfecta libertas, q̄ ad exercitium; Nam ad voluntas elicit actus, tenetur elicere actum illius ſpei: Vt ad obligatū ad actū elicitum.

3m ē difficultē potentię s. pendere tm̄ de actibꝰ voluntatis
Q̄ inclinatiō ipsi imposita ad suos, n̄ ad alienos actꝰ
aliarū potēn. Nō clarū ē, q̄ voluntas posit necessitari nātr̄ ā
ad actꝰ alienos, ut tenet opin. ē expressa dr̄a: sicut nang pōt, re
voluntas nōn potest moueri dr̄aliū, q̄ ab externa vi mēs. a motu
dr̄aliū impediat, q̄ sic in pcibꝰ, q̄ q̄d actꝰ alienū potēn
cogi pōt voluntas, ēt ab hoc, re liberā a Deo.

Nec difficultas ē, ex hoc quoniā, q̄ bene temporis
dr̄aliū, ē quōq; alia pōt, in cuius actu voluntas
necessitari, dicat cogi. Pōt alter mgr̄. sibi tenē, q̄ ista pōt
n̄ recipiant, aut efficiant aliquid ē ipsum appetibile nātr̄, aut
elicitum, ꝙ n̄ necessitet dr̄aliū, nec illa pōt, q̄ facit actum
ōrium, saltē elicitū a voluntē: sic pōt, quidm̄ q̄ ad appetibile
elicitū nulla potentia, q̄ sit in hoc, excepto appetibili ipso, actumhēt,
q̄ appetibile dicit quiet. Q̄ appetibile ipse, in sit mihi pōt, nunqm̄ ac-
tum elicitū, salte, aut n̄ vult ipsiam operōsē, cū n̄ reflectat
sup̄ suos actꝰ, q̄d appetibile finaliter, n̄ necessitare ad hoc pōt,
q̄ potēs sine inclinatiōe, q̄d faciendū aut relinquendum actꝰ in q̄
voluntas necessitari dicebat. Atq; ē dicta ī

Probabiliꝰ tñ ē, talis pōt necessitari, ḡnēr ē respec-
tum voluntatis opānēs. Q̄ n̄ vult voluntas, vt au-
ditus audiat, aliquis tñ falto verbenti bene, facit ut auditus
bene audiat, aliquis tñ falto verbenti bene, facit ut auditus
bene audiat. Necessitat tunc temporis voluntas q̄ audiatū impera-
tum, q̄ necessitat de auditu. Sic opinat Valent. 1.2ae. q.4. d.2.
Sal. ibi Raut. 3. d.2. n.40. Vbi alios citat. Primū ē q̄ in vita
Chr. dant duplex appetibile nātr̄ immutans, alter partis videndi, alter q
parūmō ē vis in oculo pōt, audiendi voluntati, q̄ potior est, ut potē
dr̄aliū ad hoc bonū: sic illa visio ē ḡnēr. appetibile, ꝙ cuius
necessitatē ad illam. Sicut pōt sibi fieri visio spiritus, qnius
.x. ista pōt n̄ necessitat, pertes appetibili partem, nānq; sensus istum
appetibile mutatum.

Vltimum q̄ notari debet ē, dū nos agere de neu-
tritate q̄ de exercitio, de q̄ vrgamus, q̄ potēs agere
vagatiē, potē voluntas necessitari dicta ad alterutrum hū, ē nō
actum: ē ēra. certum ē, q̄ potēs bene necessitatē nihil,

cum nec voluntas virorū ab ea perdeat, nec eiā vi voluntem, aliquid potū p̄dicere: De Deo ēgō ē tota q̄ō; neq; Viri, q̄rimus, q̄ potū necessitare voluntem ad q̄cunq; actus, q̄niam de Phys. bonū hoc n̄ repugnaret, ut ex dictis ēstatis, repugnat tñ moraliū, q̄ Deus necessitet voluntem ad actus pravos; q̄rem ia ipse deceret eā, si ad eos voluntem efficaciter determinā ē videt: Resolvō gō positā da bonis actibus intelligenda ēē.

2ª Pō. Voluntas p̄cise necessitari p̄t a Deo ad actū p̄ q̄ ipsa sibi relicta, potū n̄ esset, et a Deo tñ, q̄ q̄ponit ab istis sub dubitatū. 1. Nec vō amandi et n̄ amandi. Hoc ēō D. Th. q. 22. de Verit. a. 8. Conc. 1.2. q. 90. a. 3. ad 2m. Cajet. in 2ª. dt. 45. ad 2m. Gab. in 2ª. d. 3. dub. 1. ēōe 4. Valet. d. 1. dub. ultō. Vāz. q. 109. ad 2m, q̄nvis Scotum, q̄ hi Aūt. nr̄os etiam sēnt, n̄ approbamus, qa tenent iō voluntem a Deo necessitari posse, q̄niam Deus efficere voluntē actū, q̄ ipsa velit, qn ipse eligat. Hoc n. fūdū ē falsum, dum n̄ dat actus vālj, ad omnia eligendum, aut conservandum, n̄ concurrat pōa q̄ illum virtus. Absolute n̄ra ēstima defendit Scto in 4. d. 49. Maj. in 2. a. 6. d. penenti. ēōe 9. Molinaj. Conc. 2. Morall. c. 2. Med. 1. 2ª q. 6. a. 2. ēōe 1. Val. d. 2. q. 1. punctō 3º ad 2m. Bel. lib. 4. de grā, q. libero arbitrio. c. 2. §. 11. §. 3º ad observandū. Suar. in mā de grā prog. 1. c. 2. n. 9. Rebera 3. q. 9. 19. a. 4. d. 1. Suar. 1. 3. q. 19. a. 8. d. 1., p̄ qa Virtus voluntij, q̄ potitj vibus necessitj, p̄t agi, aut n̄ agi, de facto, qd Deo Aūtore d. gō ēō ad Deo voluntē p̄t determinj, ut nihil nisi hoc, tale ēōtū, fiat Deo ita vijs fuerit: q̄nam vō sno hoc Deus p̄t ore quoat, ex dictis infra pēndj videbit.

Interim brevissime rēadū ē obiectionibus, q̄ fuerunt ahis, q dari n̄ p̄t ut credant, qd tanto judicio p̄t q̄cipi ēōtum ut indifferē, ut a voluntē amet, et n̄ amet, illud nihilominus naturā amet voluntas hi ēē Bañ. 1. 2. q. 19. a. 10. du. 1º infine, qd de duj. Sumel ibid in appendice de libō arbitrio ēōe 2º. Filzar. d. 126. ēōe 1. Vāz. 1. 2. d. 99. c. 2. Excipit tñ Vāz. voluntē illius nā, q hypostatice Deo unitur, q̄m necessitari p̄t, q̄ p̄tū videbit, et pontius in Theol. suj: Verūtñ hoc minus congrue dimittatur finit, cum judicium super-

uiens voluntē nē assumpta, ex suppōne stātis indifferēs ētū voluti
oponat, ḡ admittā ḡbonebat alteri alteri voluntī; gōdiōne vo-
luntēs ex l. cap. tē nāscēdi, neq; ētia illa, ḡ ni nā assumpta da-
ret, nāret.

Dicunt igr 2us ille actus elicitus a voluntē cum indif-
ferē rēs, gō durante ea indifferē, n' datr necessitas,
ni voluntēs, amittit ḡ ēiej. Sz ḡdo voluntas, ac ētū
nātr, cognitū ētū, ut tāliū, tō ut presenti ḡgnitū ut indifferē, ut
nectr, t' n' amectr, gō n' nātr voluntas. Dicitur 2us ille
necessitas si daret in voluntē foret ex suppōne motōis Dei
efficacis, tradentis suum voluntēm; tō necessitas ex suppōne
n' tollit libertēm, Nec n' ē finem hōem efficatr n' āmat vni-
cum mīiā, si vnica tm detr, ad talem finem, spernere pōt, ētiā
electo mī, ē absolute hōem, qa tōtum ē nāia ex suppōne vi-
tentōis finis efficacis; gō n' maneret nāta voluntas. Dicitur
2us, ut dicimus in 2as l. 1. d. D. Jres hic, Nec diritas pōt
n' hōem pōt hōre effectū, gō neq; ēt diritas pōt nā sua hōem
nāiō pōtt spāri.

Sed ad 2m objectōem negando ōsequēs, cum pōt dici
voluntem, ḡdo ea sibi petita spāri, n' spāri nāiō,
mīi ḡdo ētū ut nāiūm ipsi voluntēi ḡmittr; Deinde hō vo-
luntem, vel aliter aliō, seu ab extrinseca Dei vi, posse nāiō spe-
rari, tē indicium sit de ētō indifferēti, ḡ ut tali cognito,
ea primus indicium indifferēs rectū, ut dicit liberty Gallj, ergo
Tertium sit liberty radicale, ḡ origo gālj libertēj, n' tū Gal-
lus est indicium indifferens, ut dicit liberta Gallj, ḡ n' ē spiritus
ētō indifferēti ḡpriū, tō voluntēj indifferenti spāritj, a
ḡ, voluntēi, ut indifferē ab extrinseco ētō pōt, tollit et liber-
tay Gallj.

Ad 2m objectōem dico, Datum ex suppōne compossē
n' tollere libertēm, tāli ē ea, ḡ vērē ni dēa dīna
gratiā, comparāe actū tōtum, ḡm aliter dicendum Deū certo
videre, ḡ ille hōem elicier, qa tāle necessitas suppōit ēi actum.
Sed ē ea necessitas ḡ ni actō ētū, ieqppe rationē naiō amati
vnicū, qes iam suppōit finis intentus efficacis ḡ actū hōem

voluntij; atq; deus ille suppio, te anis d talis, ut mirabiliat verum li-
bere voluntij. Sic vi ordinatõe dei efficacis et actus homis, q decernit
n actum ut sint, d etiã ut liberi sint, suppivit aliqua proprietas libera-
litatis, ignis libere agens, d actus, si voluntas, q illo modo exi-
gitur, vt qa voluntas diuina predeterminans determinat hunc ordinem,
necessitas q dat ni voluntas efficiendi talem actum, n d absolu-
ta, vt suppivit, n d anis d consequens; imo efficacia dicti decreti dei
pati post, ni mã libertis. Tollit et libertatem absolutam suppio,
te anis sit, d consequens, eodo ni ea suppiõe dnõ, aliquis vsq; liber
voluntij mirabiliat, postea legis regis traiãs; dato necessitas han
ni electiõe vnius mei impõa voluntati efficaci dnij, et ni recipiãs
actus in voluntate, suppio go opari velit, ea nanq; ni manu, phi-
sici voluntij, ponita sit omis potentia, et nulle alie opari, ni eius
et manu, et libertati omitti, electio mei, et recipio actus, liberq;
exercendi hoc duo, cum tñ necessitas de q dicimus ni ẽ post, d
q ni impim ponit, agi sit, nec ni voluntati libertatem ordinis voluntij,
so libertatem ordinis tollit, ut dicimus de ipsa predictis.

Et dicta dictis prius melius, potest aduertendum q ne-
cessitatem, n d dici absolutam, et tñ ex suppiõe, cogat absolu-
ta necessitas, illa sit, q dato nulla facta suppiõe; sic nanq;
factum d, absoluta ẽ necessitas beatitudinis d ille, q videt in amore
Beato, et tñ hec necessitas suppivit visionem beatam, cui q de-
creti in voluntate naturalis amor; dictum go dicit necessitatem absolu-
tam, q n relinquit potestatem liberam ad oppositum, quia d illa ne-
cessitas q datis in amore Beato, et ea, q ibi ẽ in voluntate eius, Deus
vim infert. Attamen illa necessitas q illud suppivit ẽ pars libera
ordinis mei voluntij, et ad ipsius positionem ipsa voluntas libera
est, n d necessitas absoluta, so libertas absoluta, ut videre est
in exemplo electionis vnius mei, et ni recipiõe actus in voluntate.

Ad 2m obiectionem assignatã dispar mõ, ut nanq;
pars libera opitur, et sint libera sic ni actus 2i debiti
libera ni actu 1i et ab intrinseco go n habet pars ni sua, et ab in-
trinseco ad vnum determinata, quia ẽ appij, et alias dicitur quia vim pa-
tit, et de se ẽ libera, ni actu 1o, et ab intrinseco post de natura, ni actu
2o, ab extrinseco, in q hoc n monstrat, de rotum indifferati, et

tempus vis, & nã talis pœn, & hoc fieret in vi nãj voluntas a Deo necessitaretur, & sic et nãh in actibus 2ãe?

2ã ob. Voluntas sibi necessitari ad id q̃ imp̃=
sibile, quia ea sit ejectus & violentus
se sit transitus, brevis & vehementis expulsionis, & sibi contrarij,
sj, se et hæc ejectus, sit supernalis ad nutum, se et ad libitum,
necessitet q̃ ad actus supernales simplices, sibi et necessitari voluntas
a Deo q̃ unionem hypostaticam? Et nec ita ejectus violentus, quem
& certa. ejectus 1ãe, cum docet in mã de græ sufficien. prolog. 1. cap. 1.
n. 2. Sit sive ejus q̃ nrã 1ã edit citatis, ejectus 2ãe pœn dicitur=
dictus hic etc a mã Sal. q. 6. a. 1. dub. 3. d. 2. Sc. n. 12.,
Et a Vazq. 1. p. d. 93. c. 3. n. 51., ad finem, q̃ eo videtur supponi
pro sibi mihi etiam. Sit vis 2ãe pars de ejectu, quam n' appa=
ret ödiõ, cur Deus n' possit efficere ejectum aliqm q̃ sit motivj,
& efficacis, quin voluntas, & ab intrinseco detrahat, ut voluntem
faciat operari, tanta efficacitate, ut voluntas negotiat repu=
gnare. haighty, spernit post actum, & eo transiens, pendens in fieri & conservari
concludendo ad suam ejectus ea ut dantur de facto ejectus in libertate, & vi alij
actus sint, ita a fortiori de possibili loquendo de. Nullo tñ modo, huiusmi
ejectus, sibi enchet habitibus q̃ dantur ad movendam voluntem, nec tñ illam
necessitant, & enim detrahat ad vim, & q̃ pariter voluntem deinde tribuat.
q̃ nõ aut nulla simplicia, aut supernales & quidem, difficultem n' hit, un ad
actus nãles simplices, & supernales simplices etiam pœn.

Quod 2m pœn sit
ejectus omnia suppõ unionem hypostaticam, manifestatis nihil ea voluntas, una
pecuniam Deo assumenti attribuat q̃ impossibile) sibi in pecuniam sa=
bi & mittat voluntem sibi unitam. Sed naam hõ finem restringens appe=
titus moderari, ne appetit inordinate a fortiori excludit Deum, aut quidquid
personæ, cujus pecunia illius hõis tribuat, ne id q̃ inicidat.

Circa 2m Voluntas ne illa ejectus n' nisi imbecilla, nec
minuit illius potentias intrinseca. q̃ q̃ eam ejectum
n' privat dominio sui actuum, potest q̃ efficere talem actum, in
quem á ejectu influa tradit. ne ejectus 1ãe, qui ejectus multiplicat in
hõi peccatore, n' minuat vires intrinsecas voluntis, sibi voluntati
dedant sui victoriosi, illi n. potiti actus voluntas libera q̃ manet
ad consentiendum alijs pecciis: Nis autem q̃ voluntas n' possit unum

mutari, nisi a solo Deo, nec a re aliqua, ejusdem ordinis illa. Et regula constat, quia tota vis voluntatis integra persistente in actu 2°, nihil hominum impedire, et cogere, ne exeant in actum 2m. Deum persequentem ejusdem illa, aut mavis dicere, ut actum operentur: Nec valet ea quae consequitur ex subjecta virtute, qua sui victoriae voluntas, sibi nam sibi ipsum actus victoriae, qua genitae, et quia dum hic peccatum fuit voluntati libere non faciens, sic et hujus eadem hic subjecta voluntati libere: Non ejusdem de ejusdem, qua in illum actum efficiendum destinata est, ab qua subordinate ad voluntem. Ita ultima ejusdem dico, voluntem esse immutari et aspicere, et adeo. stato vel immutari a ejusdem impotis, ut videre te in libris nostris, et ejusdem libris

Corollaria 2°. Hinc ea ejusdem quae necessitatem voluntem aut efficit, quae ea in ejusdem debeat aliquem actum, nam conclusa videtur illa ejusdem aliqua actualitas, in actum ad ejusdem necessitem inferri: Nego, qua hinc sit hujus illa ejusdem, subordinata voluntati libere voluntati, aut volenti actum ejusdem. Et dicendo eam ejusdem efficitur actum actu nam, ejusdem ejusdem ejusdem, a ejusdem efficitur potest vigor Deus, ut libere, et non nam: Quae est ejusdem studio impedit imo sane ejusdem mihi actibus minime agitem, et ordinatis hujus mihi libertas actibus comparatis, et ei voluntati subordinatis.

3. dico. post Deus de facto, nisi ejusdem voluntem necessitat, haec sumitur ex D. Aug. in Enchir. cap. 99. vers. ad 9. D. Thom. q. 22. de verit. a. 9. Suar. Disp. n. 9. Sal. Disp. n. 10. et 2 Ex sacra pag. Psalm. 21. Cor regis in manu Dei, quocumque voluerit vertet illud, et non ejusdem Deus de facto post operari, ni ejusdem ejusdem, quod est de ejusdem, et ejusdem, et ejusdem ut videtur, potest necessitare voluntem, ejusdem et de facto. Deus ejusdem illam ejusdem Deus potestatem inferre voluit, sed introitum ad illam voluntem, ejusdem Deus sui non potest, ni et potest de facto eam necessitare. Dico tho ni ei naturaliter introitum ut Deus voluntem necessitet, et a ejusdem non necessitabat, ejusdem facti in ea mente, et ejusdem textus fundere, et efficacia, ni actum sequebat effici, ut ni eadem voluntem sui tapent. Sane ni efficaciam Deus ejusdem potest a ejusdem, longe, imo infinite efficaciam, ejusdem ejusdem

necessitatem inferet voluntati cum voluerit.

Addendum videtur ad perfectionem probationis huius Doctoris, quod
licet impossibilis foret qualitas, quae Deus posset voluntatem
creatam necessitare adhuc nihilominus se solo posset. Non certum
est posse a Deo fieri unionem hypostaticam, creationem, et similia.
Et tamen probabilius est, non posse dari qualitatem, cui hoc facere sit connatale.
ita quod in praesenti quantumcumque possibilis non foret qualitas necessi-
tans voluntatem, semper Deus se solo eam posset necessitare, quia
non minus, imo multo magis subjicitur nostra voluntas voluntati
divinae, quam membra corporis nostrae voluntati, quam aliquid manus
imprimat. Ergo vim habet, ut manu nostra moveat; quod multo
magis id efficit Deus, quamvis nihil praevium voluntati imprimat.
Hinc colliges non tantum probabilem esse opinionem Vasq. p. 1. d. 99. c. 8.
§. 3° ex dictis ad finem, ubi docet, quod uno tantum e tribus modis possit
Deus voluntatem necessitare (videtur supposuisse tanquam certum, quod per
qualitatem h. possit Deus praestare, nam ut ex dictis constat nulla
in h. est repugnantia) 1° perturbando cogitationem, ita ut non plene de-
liberemus de obiecto; 2° per unionem hypostaticam, modo supradicto;
3° per visionem Beatam: Sed extra hos modos, aptissimus ille qui pro-
voluntatem Dei efficacem fieret ut ex dictis conspectum manet;
quod tamen extendere debebat suam rationem, ad hunc tamen modum, et minus
probabiliter censuit.

Dubium est valde celebre in h. puncto, et in h. eventu
3ae Doctoris necessitando sit voluntas a Deo, per eundem non
concursum in ente Physico, quem illa concurrebat libere; an per
concursum non, et spei diversum. De concursu spei diverso nulla est
quaestio, quoniam potest Deus tantam vim applicare, ut ei voluntas ne-
queat reluctari: De concursu solum non diversum, est fere eadem
quaestio, atque de concursu eodem non, cum indivisa eiusdem spei eadem habeant
vires aequales, atque adeo, si libertati inservit concursus tantae efficaciae
non potest ad necessitatem inservire inferendam, concursus eiusdem effica-
ciae sed majoris, quam majorem efficaciam non habet alius concursus, solo
non, a 1° diversus.

4ae Doctoris. Deus potest necessitare voluntatem per eundem non con-
cursum, quem eadem concurrebat ad actum libere eliciendum;